

Referat fra møte i Brukerrådet i kriminalomsorgen

Tid: 20. november 2023 – kl 11.30 – 14.00

Sted: Kriminalomsorgsdirektoratet – Lillestrøm

Møteleder: Johan Lothe (Wayback)

Deltakere: Johan Lothe (Wayback), Hanne Hamsund (FFP), Morten Harg (Nettverk etter soning/Røde Kors), Maiken (Røverradioen), Endre Bendixen (Stine Sofies Stiftelse) Jenny Kjønås (RIO), Jan Erik Enerud (FRI/Kirkens bymisjon)

Heidi Bottolfs (KDI), Lise Sannerud (KDI), Kelly Nicole Arnesen (KDI – sak 3 og 4), Thea Bredviken (KDI – sak 4)

Marthe Hamran (KDI) referent

Saknr	Sak
01	Velkommen og godkjenning av referat 22.5.23 og sakliste v/leder Johan Lothe Godkjent
02	Plan for pårørendearbeid FFP mener det bør legges bedre til rette for samarbeid med pårørende og etterlyser samtidig en mer helheltig plan for pårørendearbeid i kriminalomsorgen. Konklusjon: KDI stiller seg positive til at det utarbeides en plan for pårørendearbeid. Det ble bestemt at FFP skal lede dette arbeidet. Videre settes det ned en arbeidsgruppe med deltakelse fra FFP og kriminalomsorgen (lokalt nivå). Arbeidsgruppa skal i første omgang lage mandat og kostnadsberegne arbeidet. KDI vil ta initiativ til et møte med FFP for å igangsette arbeidet.
03	Psykososial førstehjelp til innsatte etter selvdrap. Wayback ønsker å etablere bedre rutiner for ivaretagelse av innsatte etter selvdrap. Det ble uttrykt bekymring rundt innsatte som låses inn på cellene i mange timer etter selvdrap og at kommunale helseteam er for sent på plass. Videre ble det pekt på at ansatte i fengsel ikke er best egnet til å ivareta innsatte etter selvdrap da de selv kan være traumatiserte. Wayback la frem forslag om å etablere en pilot med ressurspersoner fra brukerorganisasjoner, Røde Kors, Kriminalomsorgen og Helsetjenesten

	<p>som kan rykke ut til innsatte etter selvdrap.</p> <p>Kommentarer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - KDI pekte på utfordringer rundt å etablere en pilot som kun dekker et geografisk avgrenset område når en ikke vet hvor det kan skje selvdrap. Istedet bør det utarbeides bedre og enklere rutiner. Videre redegjorde KDI for et økt fokus på læring i kriminalomsorgen etter alvorlige hendelser, som selvdrap. - KDI erkjenner at det ikke går fort nok å få helsehjelp til innsatte etter selvdrap og har derfor bedt om et nasjonalt tilsyn av helsetjenesten rundt oppfølgingen etter alvorlige hendelser. - Kelly Arnesen redegjorde for KDI sitt arbeid med revisjon av retningslinjer for selvdrap. <p>Konklusjon: Brukerrådet inviteres til å gi innspill til reviderte retningslinjer – både med henblikk til forebygging og etterarbeid. I første omgang vil Brukerrådet kunne uttale seg om tidspunkt for kartlegging av selvmordsfare, ulike sårbare situasjoner og beskyttelsesfaktorer. Utkast til retningslinjer vil deretter bli sendt på høring rundt årsskiftet.</p>
04	<p>Kontrolltiltak FFP ba om en redegjørelse fra KDI om arbeidet som gjøres for å styrke mulighetene for besøk, telefon og bruk av videosamtaler.</p> <p>Kommentarer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kelly Arnesen og Thea Bredviken orienterte om KDI sitt arbeid med høringsnotat og opplyste om at spørsmål knyttet til mengde kontakt vil inngå i høringsnotatarbeidet. - KDI skal lage høringsutkast med forslag til lovendringer, som i større grad harmoniserer med bruk av digitale hjelpemidler. - FFP bekymret for at det gjøres for få og mangelfulle vurderinger rundt besøk og kontakt. Det ble vist til at pårørende også kan være fornærmet. FFP etterlyser at det gjøres mer individuelle vurderinger ved brev- og besøksforbud og pekte på at Europarådet anbefaler at barn skal få treffe forelder innen en uke og deretter jevnlig. - Innføring av nytt regelverk krever opplæring. Overgang til individuelle vurderinger er krevende. <p>Konklusjon: KDI skal gjennomføre konsultasjoner med utvalgte Kontaktutvalg, IDF, fagmiljøer og Brukerrådet. KDI organiserer et fagmøte på nyåret med Brukerrådet. Utkast til høringsnotat skal leveres innen utgangen av mars 2024.</p>
05	<p>Bemanning og uro i fengslene – bekymring vedrørende ressursituasjonen i kriminalomsorgen.</p>

	<p>Brukerrådet er bekymret for at det er for lite bemanning i fengslene og at ansatte ikke får brukt sin kompetanse til å følge opp innsatte. Videre legges stadig mer ansvar på de frivillige, som i mange tilfeller ikke er tilstrekkelig kvalifisert. Det er også situasjoner der det ikke er tilstrekkelig bemanning til at frivillige kan gjennomføre sine aktiviteter.</p> <p>Kommentarer:</p> <ul style="list-style-type: none"> - KDI redegjorde for en krevende bemanningssituasjon. Kriminalomsorgen trenger mer penger og flere ansatte. Den utfordrende situasjonen blir kommunisert tydelig til Justis – og beredskapsdepartementet. <p>Konklusjon:</p> <p>Brukerrådet inviteres til å bistå med dokumentasjon for å beskrive hvilke utslag dyrtid har for kriminalomsorgen.</p>
06	Nytt fra KDI v/ avdelingsdirektør Heidi Bottolfs
07	<p>Eventuelt saker:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Diskusjon rundt hvilke saker som bør tas opp i Brukerråd. Det ble bestemt at sakene som diskuteres i Brukerrådet skal være allmengyldige og generelle. Sak om konkret stillingsinstruks ble diskutert og besluttet uegnet for behandling i brukerråd. - Tidspunkt for neste Brukerråd flyttes fra 4. mars til 11. mars.